

som den understøtter, og paa den anden Side gav Folk fuldstændig Frihed til at danne religiøse Samfund udenfor denne Kirke, samtidig med at man lidt efter lidt afskaffede de Rester, som endnu var tilbage af Tvang paa det borgerlige Omraade, og naar man nu ikke længere kan paavise noget Omraade, hvor det at være Medlem af den danske Folkekirke eller Statskirke medfører nogen som helst borgerlig Forret, eller det at træde ud af den danske Folkekirke medfører Tab af nogen Rettighed i borgerlig Henseende, saa forekommer det mig, at man maa sige, at der ikke er noget som helst uheldigt i en saadan Ordning og heller ikke noget som helst, man kan kalde hedensk eller ukristeligt. Nej, det hedenske eller ukristelige optræder efter min Mening i det Øjeblik, Staten trods denne Ordning ikke vil nøjes med *jus circa sacra*, men vil blande sig i selve Kirkens indre, aandelige Angilgender.

Disse Lovforslag er imidlertid Udtryk for, at Staten respekterer, at Kirken har en indre Selvstændighed. Man ønsker saa vidt muligt at lægge Behandlingen af de kirkelige Sager over i Menighedernes egne Hænder, man ønsker nu at give Menighederne Indflydelse paa, hvem der skal være de Kirkens Styremænd eller Biskopper, ligesom man tidligere har givet dem Indflydelse paa, hvem der skal være Præster, og jeg kan ikke se, at der er noget som helst hedensk eller urigtigt i en saadan Ordning. Saa længe Lovgivningen fortsætter med at sikre Menigheden dens nedarvede Ret, som den bør have over sine indre Anliggender, saa længe vil i alt Fald jeg mene, at Staten bærer sig fint og nobelt ad overfor Kirken, og saa vil jeg støtte dette Lovgivningsarbejde. Jeg mener, at de foreliggende Lovforslag er et klart Udtryk for, at man ikke ønsker at behandle Kirken plumpt men med den Finhed, som vi nu ved, at det ærede Medlem Hr. Borgbjerg i saa høj Grad higer efter skal præge Tingets Optræden overfor Kirken, og derfor vil jeg ønske, at disse Lovforslag maa blive fremmet, saaledes som de er fremsat, altsaa præget af den samme Aand, som altsaa det ærede Medlem i saa høj Grad ønsker maa blive den herskende.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Pinstrup har Ordet for en kort Bemærkning.

Pinstrup: Det er to praktiske Spørgsmaal, jeg gerne vilde gøre en kort Bemærkning om. Først vil jeg udtale min Tilslutning til § 43 i Lønningslovforslaget, hvorefter Menighedsraadens Samtykke skal indhentes til Afhændelse af Præstegaardsjorder. Det hænger sammen med det Standpunkt, jeg indtog, da vi behandlede Jordlovene. Jeg gjorde den Gang gældende, at den Udstykning af Præstegaardsjorderne, som der var foreslaaet, og som blev vedtaget, var utilfredsstillende, idet det Husmandsbrug paa 7 ha, som blev tilbage, ikke er noget, som passer for en Præstegaard. Bruget bør være saa stort, at Præsten derpaa kan holde en Karl og en Dreng til at passe det; og 7 ha er saa lille en Lod, at en Forpagter næsten ikke kan klare sig selvstændigt paa den. Vi gik for langt ned den Gang, og det var uheldigt. Den Størrelse, som nævnes her, 12 ha, 20—30 Tdr. Land, er efter min Mening meget mere passende. Jeg mener ikke, at vi skal holde Præstegaarde samlet paa, som det har været nævnt, 15—16 Tdr. Hartkorn, altsaa meget store, men at det, vi er kommet til, er for lidt. Jeg tror heller ikke, at Menighedsraadene vil holde paa, at der skal være større Præstegaarde end 40—50 Tdr. Land. At 12 ha sættes som Minimum, finder jeg er meget bedre, end det vi er kommet ind paa.

Den anden Bemærkning, jeg vil gøre, er, at jeg forstaar ikke rigtig af det nævnte Lovforslags §§ 22 og 31, hvad der er Meningen med Hensyn til Besørgelsen af Kirkesangertjenesten ude i Sognene. Jeg mener, det bør være saadan, at Menighedsraadet ved Vakance har Ret til at forlange af Kommunalraadet, at naar et Lærerebbede et eller andet Sted i Sognet er ledigt, opslaaes det med Pligt for den vedkommende til at være Kirkesanger. Saa ved han, hvad han gaar ind paa, og saa kommer Sognet ikke i den Forlegenhed, hvad man sikkert i mange Tilfælde ellers vilde komme ude paa Landet, at det ikke bliver muligt at finde en Mand indenfor Sognet, der er i Stand til paa tilfredsstillende og sømmelig Maade at lede Kirkesangen. Jeg ser ikke nogen som helst Grund til, at man skulde udsætte sig herfor. Jeg synes ikke, de vedkommende Bestemmelser er klare, jeg er i alt Fald ikke sikker paa, at jeg forstaar dem rigtig. Jeg vil derfor fremsætte det Spørgsmaal, om det,